

Отговорите на задачите от 1. до 30. вкл. отбелязвайте в листа за отговори!

1. Кои от посочените характеристики описват темперамента на меланхолика?

- А) силен, пасивен, уравновесен
- Б) силен, активен, уравновесен
- В) силен, активен, неуравновесен
- Г) слаб, пасивен, неуравновесен

2. Влиянието на средата, която подкрепя приемането на наркотични вещества се определя като:

- А) психична зависимост
- Б) физическа зависимост
- В) емоционална зависимост
- Г) социална зависимост

3. Опосредствено и обобщено познание за света човек достига чрез:

- А) усещане
- Б) възприятие
- В) мислене
- Г) интуиция

4. Да си конформист означава:

- А) да искаш винаги да си като другите в групата
- Б) да искаш винаги да си различен от другите в групата
- В) да настояваш винаги на собствената си работа
- Г) да не приемаш никакви компромиси

5. Кое от изброените е средство за невербално общуване?

- А) интонация
- Б) писане
- В) говорене
- Г) четене

6. Според теорията на Лоурънс Колберг за моралното развитие на човека, водещ морален мотив при етапа на предконвенционално (предусловно) развитие е:

- А) страхът от наказание
- Б) спазването на нормите
- В) убежденията на личността
- Г) нито един от посочените отговори

7. Ако съждението „Нито един метал не е изолатор” е истинно, то следва, че:

- А) „Някои метали са изолатори” е истинно
- Б) „Всички метали са изолатори” е истинно
- В) „Някои метали са изолатори” е неистинно
- Г) „Някои метали не са изолатори” е неистинно

8. Логиката е наука за:

- А) синтаксиса на естествения език
- Б) формите и законите на мисленето
- В) психичните познавателни закономерности
- Г) математическите закони

9. Умозаклучението „Ако едно число се дели на 2 без остатък, то е четно. 8 се дели на 2 без остатък. Следователно, 8 е четно.” е:

- А) традуктивно
- Б) индуктивно
- В) дедуктивно
- Г) умозаклучение по аналогия

10. В коя от изброените двойки понятия се отнасят помежду си като род към вид?

- А) „математик” и „поет”
- Б) „животно” и „бозайник”
- В) „син” и „бял”
- Г) „стол” и „маса”

11. По обем понятието „най-голямото естествено число” е:

- А) общо
- Б) единично
- В) конкретно
- Г) нулево

12. Съдържанието на понятието е:

- А) представата, която свързваме с него
- Б) съвкупността на всички признаци, които определят понятието
- В) съвкупността от всички обекти, които се включват в него
- Г) нито едно от гореизброените

13. Деонтологията може да се определи като:

- А) етика на дълга
- Б) етика на удоволствието
- В) етика на безбрачието
- г) етика на благородството

14. Песимизмът е:

- А) радост от утрешния ден
- Б) съмнение относно постигнатото
- В) крайно разочарование от всичко случващо се
- Г) чувство за скука и досада

15. Ползата е основен критерий за нравствеността в:

- А) аскетизма

- Б) деонтологията
- В) утилитаризма
- Г) екзистенциализма

16. За Ницше „свр̀хчовекът” е:

- А) авторитарен политически лидер
- Б) идеал за индивид, надмогнал ценностите на т̀лпата
- В) представител на висшата арийска раса
- Г) ревностен християнин

17. Съвестта става основна категория в етиката на:

- А) консумативизма
- Б) християнството
- В) утилитаризма
- Г) хедонизма

18. Идеята за толерантност се свързва със:

- А) пренебрежение
- Б) апатия
- В) т̀рпимост
- Г) високомерие

19. Законът в правото е:

- А) заповед
- Б) пожелание
- В) литературен текст
- Г) норма

20. Международният наказателен съд в Хага е създаден да разглежда преди всичко:

- А) икономически престъпления
- Б) престъпления срещу човечеството и по време на война
- В) престъпления срещу националната сигурност
- Г) спорове относно междудържавни търговски споразумения

21. Парламентът олицетворява:

- А) изпълнителната власт
- Б) представителната власт
- В) законодателната власт;
- Г) съдебната власт.

22. Кое твърдение описва в най-п̀лна степен една държава като социална?

- А) Държавата не установява имуществен ценз за избор на народни представители.
- Б) Държавата приема пазара за единствен регулатор.
- В) Държавата има задължения към общото благополучие на гражданите.
- Г) Държавата се управлява от социалистическа партия.

23. Прокуратурата:

- А) следи за спазване на законността в държавата
- Б) следи за конституционността на законите, които Народното събрание приема
- В) издава укази
- Г) урежда спорове между кмета и общинския съвет

24. Според Конституцията на Република България към държавните структури НЕ принадлежи:

- А) Народното събрание
- Б) Президентската институция
- В) прокуратурата
- Г) общината

25. Началото на философстването, според Аристотел, е свързано с:

- А) удивлението
- Б) вярата в свръхестественото
- В) формирането на философски школи
- Г) изучаването на природата

26. Философският скептицизъм се основава на:

- А) принципното съмнение в познаваемостта на нещата
- Б) вярата в познаваемостта на нещата
- В) идеята за неограниченото развитие на научното познание
- Г) удоволствието от познанието

27. Основен предмет на философския анализ в екзистенциализма е:

- А) субстанцията
- Б) общото в нещата
- В) битието на отделния човек;
- Г) времето като философска категория.

28. “Съществуват вродени идеи, които хората притежават независимо от всякакъв опит” е твърдение, изказано от представител на:

- А) рационализма
- Б) емпиризма
- В) прагматизма
- Г) материализма

29. Аксиологията като дял от философията изучава:

- А) красивото
- Б) познанието
- В) ценностите
- Г) космоса

30. Монизъм, дуализъм, плурализъм са понятия, с които обозначаваме:

- А) характеристиките на действителността

- Б) естетическите усещания
- В) идеите на Платон
- Г) възгледите за началата, от които възниква света

Отговорите на задачи от 31. до 38. вкл. запишете в свитъка за свободните отговори!

31. В свитъка за свободните отговори запишете определение за философия, като използвате понятията „битие“, „наука“, „познание“.

32. В свитъка за свободните отговори запишете към коя културна и историческа епоха можем да отнесем философите Платон и Аристотел?

33. В свитъка за свободните отговори напишете три основни понятия, които свързвате с философията на Имануел Кант?

34. Прочетете посочените по-долу твърдения.

1. Моралът е система от норми и забрани, ежедневно регулиращи човешкото поведение.
2. Моралът е етическа теория, която се занимава с понятията „добро“ и „зло“.
3. Моралните ценности са стратегически ценностни ориентири, които са в основата на една или друга култура.
4. Според френския просветител Холбах моралното е сферата на духовното изобицо.

А) В свитъка за свободните отговори срещу съответната буква напишете цифрата на неистинното твърдение.

Б) В свитъка за свободните отговори срещу съответната буква обяснете допуснатата грешка в твърдението, което смятате за неистинно.

Прочетете двата текста и изпълнете задачите към тях (от 35. до 38. включително)

Само по себе си многознанието е циклопска ученост, на която не достига око – окото на философията; от математиците, историците, природоизпитателите, филолозите и езиковедите циклоп е онзи учен, който, макар и велик във всички неща, смята, че всяка философия относно тях е излишна.

Имануел Кант

Предметите могат да бъдат преподавани сухо и догматично, но могат да бъдат преподавани и във философска светлина. Един ученик в техническо училище може да се образова и да стане първокласен специалист, т. е. първокласен инструмент за извършване на определена работа, но въпреки това няма да му достига онази интелектуална изтънченост, която той може да получи само от едно университетско образование. Той ще си остане един недодялан човек, а не джентълмен; ще бъде погълнат от своята тясна специалност, ще има съответната грамотност, но няма да умеє да измисля нещо различно от онова, което вече е видял, няма да владее своето въображение, атмосфера, духовна перспектива.

Философията, която по думите на Платон и Аристотел започва с учудване, е способна да превърне всеки предмет в нещо различно от онова, което той е всъщност. В очите на философа обичайното изглежда странно, а странното - обичайно.

Философът може да се занимава с каквото пожелае. Неговият ум е преизпълнен с онази атмосфера, с която е обгърнат всеки предмет на мисълта.

Напълно безполезно е да се общува с човек, у когото не съзираме нищо философско.

Уилям Джеймс

35. Определете общия проблем, заложен в двата текста.

36. Като се опирате на текстовете, посочете каква е приликата между „циклопа” и „тесния специалист” и каква е разликата между тях и философа?

37. Какво означава учебните предмети да се преподават „във философска светлина”?

38. Прочетете подчертаното в текста изречение и отговорете защо за философа няма предметни ограничения?

В свитъка за свободните отговори напишете философско есе по един от зададените фрагменти!

1. „Да учи как се живее без сигурност и същевременно без да се изпада в обездвижване от колебанието е може би най-главното от нещата, които философията в наши дни би могла да направи за онези, които я изучават.”

Ръсел

2. „Човекът е мярка на всички неща - на съществуващите, че съществуват, а за несъществуващите, че не съществуват.”

Протагор

3. „Добродетелта е средина между два лоши начина на постъпване, като единият от тях е от недостиг, а другият от прекомерност...”

Аристотел